

ชอบาส มะเซ็ง 2555: คำเรียกญาติภาษามลายูปาตานีของมุสลิมในสามจังหวัดชายแดน
ใต้ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์
ภาควิชาภาษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์
วิภากร วงศ์ไทย, M.A. 97 หน้า

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์
ความหมายของคำศัพท์ในภาษาโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายเป็นหลัก คำศัพท์
ที่ใช้วิเคราะห์คือคำเรียกญาติในภาษามลายูปาตานีของมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมี
วัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความหมายแก่นของคำเรียกญาติพื้นฐานและไม่พื้นฐาน
ของมุสลิมสามจังหวัดชายแดนใต้ในภาษามลายูปาตานี 2) เพื่อวิเคราะห์การนำคำเรียกญาติดังกล่าว
ไปใช้เรียกขานในหมู่ญาติและบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ และ 3) เพื่อสรุปผลสะท้อนทางวัฒนธรรม
จากคำเรียกญาติในภาษามลายูปาตานี

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการและการตอบ
แบบสอบถามของผู้บอกภาษา 18 คน ซึ่งเป็นตัวแทนผู้พูดภาษามลายูปาตานีของมุสลิมในสาม
จังหวัดชายแดนใต้ นั่นคือ จังหวัดยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส ผลการวิจัยพบว่าความหมายแก่น
ของคำเรียกญาติพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบของความหมาย 4 อย่าง คือ รุ่นอายุ เพศ
สายเลือด และอายุ ส่วนความหมายแก่นของคำเรียกญาติไม่พื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบของ
ความหมาย 6 อย่าง คือ รุ่นอายุ เพศ สายเลือด อายุ การสมรส และฝ่ายคู่สมรส

ในเรื่องของการนำคำเรียกญาติไปใช้เรียกขานในหมู่ญาติและบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาตินั้น
พบว่าคำเรียกญาติในรุ่นอายุสูงกว่าตัวเองมีการนำไปใช้ในการเรียกขานมากกว่าคำเรียกญาติในรุ่น
อายุที่ต่ำกว่าตัวเอง

ในแง่ผลสะท้อนทางวัฒนธรรมพบว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศ การให้ความสำคัญกับ
ระบบอาวุโส การให้ความสำคัญกับเครือญาติและการแต่งงาน การไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของ
ฝ่ายและเพศชายเป็นพิเศษ